

Rijksinstituut voor Volksgezondheid
en Milieu
*Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport*

**Jaarcijfers 2026: Antibioticagebruik
Topklinische ziekenhuizen**

PREZIES – versie: augustus 2026
Documentversie: 1.0

Rijksinstituut voor Volksgezondheid
en Milieu
Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Rapportage PREZIES Prevalentiestudie Thema beoordeling antibioticagebruik Maart 2026 (Topklinische ziekenhuizen) 3 topklinische ziekenhuizen, met 3 locaties namen deel aan dit thema

Tabel AB1. Aantal patiënten van ziekenhuizen die deelnemen aan AB thema

	Landelijk
	N
Aantal patiënten	1205

Tabel AB2. Niveau besluitvorming (AB1)

	Landelijk	
	N ¹	% ²
Juiste beslissing	1175	97,5
1.1 Geen AB* in gebruik en geen infectie	755	62,7
1.2 Geen AB in gebruik, wel een infectie, geen AB nodig	23	1,9
1.3 AB in gebruik, wel een infectie, wel AB nodig en juiste keuze	296	24,6
1.4 AB in gebruik, geen infectie, wel profylaxe of SOD/SDD* nodig en juiste keuze	101	8,4
Onjuiste beslissing	7	0,6
2.1 Geen AB in gebruik, wel infectie en wel AB nodig	0	0,0
2.2 AB in gebruik, wel infectie en geen AB nodig	6	0,5
2.3 AB in gebruik, geen infectie, geen profylaxe of SOD/SDD nodig	1	0,1
Onjuiste keuze	17	1,4
3.1 AB in gebruik, wel infectie, wel AB nodig en onjuiste keus	17	1,4
3.2 AB in gebruik, geen infectie, wel profylaxe of SOD/SDD nodig en onjuiste keus	0	0,0
Te weinig informatie	6	0,5
4.1 Geen AB in gebruik, te weinig diagnostische informatie over infectie aan/afwezig	1	0,1
4.2 Geen AB in gebruik, wel infectie, te weinig informatie of AB nodig is	0	0,0
4.3 AB in gebruik, wel infectie, te weinig informatie of AB nodig is	0	0,0
4.4 AB in gebruik, te weinig diagnostische informatie over infectie aan/afwezig	5	0,4
4.5 AB in gebruik, geen infectie, te weinig informatie of profylaxe of SOD/SDD nodig is	0	0,0

¹ Aantal patiënten

² Percentage patiënten per categorie

* AB, antibioticum; SOD, selective oropharyngeal decontamination; SDD, selective digestive tract decontamination

Tabel AB3a. Niveau besluitvorming - Wel antibiotica

Wel antibiotica	Landelijk					
	AB 1 ¹	% ²	AB 2 ¹	% ²	AB 3 ¹	% ²
Juiste beslissing	397	93,2	117	27,5	37	8,7
Onjuiste beslissing	7	1,6	4	0,9	0	0,0
Onjuiste keuze	17	4,0	1	0,2	0	0,0
Te weinig informatie	5	1,2	2	0,5	0	0,0

¹ Aantal patiënten² Percentage patiënten per categorie**Tabel AB3b. Niveau besluitvorming - Geen antibiotica**

Geen antibiotica	Landelijk	
	N ¹	% ²
Juiste beslissing	778	99,9
Onjuiste beslissing	0	0,0
Onjuiste keuze	0	0,0
Te weinig informatie	1	0,1

¹ Aantal patiënten² Percentage patiënten per categorie**Tabel AB4. Toedieningsvorm antibioticum**

Toediening antibioticum	Landelijk					
	AB 1 ¹	% ²	AB 2 ¹	% ²	AB 3 ¹	% ²
Intramusculair	1	0,2	0	0,0	0	0,0
Intraveneus	252	59,2	83	66,9	27	73,0
Oraal	173	40,6	40	32,3	10	27,0
Rectaal	0	0,0	1	0,8	0	0,0
Inhalatie	0	0,0	0	0,0	0	0,0

¹ Aantal patiënten² Percentage patiënten per categorie

Tabel AB5. ATCgroep antibioticum (alle antibiotica opgeteld)

ATCgroep	Landelijk	
	N ¹	% ²
Amfenicolen	0	0,0
Antimycotica voor systemisch gebruik	28	4,8
Betalactamase-gevoelige penicillines	11	1,9
Betalactamase-resistente penicillines	20	3,4
Carbapenem-antibiotica	20	3,4
Cefalosporines van de eerste generatie	56	9,5
Cefalosporines van de tweede generatie	13	2,2
Cefalosporines van de derde generatie	118	20,1
Cefalosporines van de vierde generatie	0	0,0
Cefalosporines van de vijfde generatie	0	0,0
Combinaties van penicillines, waaronder beta-lactamase inhibitors	57	9,7
Combinaties van sulfonamides en trimethoprim, waaronder derivativen	36	6,1
Fluorochinolonen	56	9,5
Glycopeptiden	21	3,6
Imidazoolderivaten	37	6,3
Kortwerkende sulfonamiden	0	0,0
Lincosamiden	12	2,0
Macroliden	8	1,4
Middellangwerkende sulfonamiden	0	0,0
Monobactam-antibiotica	0	0,0
Overige antibacteriele middelen	15	2,6
Overige chinolonen	0	0,0
Penicillines met breed spectrum	44	7,5
Polymyxines	1	0,2
Rifampicines	3	0,5
SOD/SDD*	24	4,1
Steroïde antibacteriële middelen	0	0,0
Streptograminen	1	0,2
Tetracyclines	6	1,0
Trimethoprim en afgeleide verbindingen	0	0,0
Totaal	587	100,0

¹ Aantal patiënten² Percentage patiënten per categorie

* SOD, selective oropharyngeal decontamination; SDD, selective digestive tract decontamination

Tabel AB6. Besluitvorming per specialisme, alleen eerste antibioticum (AB1)

	Landelijk								
Specialisme	N ¹	Juiste beslissing ²	% ³	Onjuiste beslissing ²	% ³	Onjuiste keuze ²	% ³	Te weinig informatie ²	% ³
Anesthesiologie/intensive care	41	41	100,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Cardiologie	34	32	94,1	2	5,9	0	0,0	0	0,0
Cardio-thoracale chirurgie	16	16	100,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Heelkunde	70	61	87,1	1	1,4	6	8,6	2	2,9
Interne Geneeskunde	89	82	92,1	2	2,2	5	5,6	0	0,0
Keel-neus-oor	3	3	100,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Kindergeneeskunde	10	10	100,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Longziekten en tuberculose	48	43	89,6	2	4,2	3	6,3	0	0,0
Neurochirurgie	8	7	87,5	0	0,0	0	0,0	1	12,5
Neurologie	19	18	94,7	0	0,0	0	0,0	1	5,3
Obstetrie en gynaecologie	4	4	100,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Oncologie	19	19	100,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Oogheelkunde	1	0	0,0	0	0,0	0	0,0	1	100,0
Orthopedie	17	17	100,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Plastische chirurgie	5	5	100,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Traumatologie	0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Urologie	14	12	85,7	0	0,0	2	14,3	0	0,0
Geriatric	6	6	100,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
MDL*	19	19	100,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Neonatalogie	2	2	100,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Onbekend	1	0	0,0	0	0,0	1	100,0	0	0,0

¹ Totaal aantal patiënten² Aantal patiënten per categorie³ Percentage patiënten per categorie

* MDL, Maag-darm-lever

Tabel AB7. Onjuiste keuze per ATCgroep antibioticum, alleen eerste antibioticum (AB1)

ATCgroep	Landelijk		
	N ¹	Onjuiste keuze ²	% ³
Amfenicolen	0	0	0,0
Antimycotica voor systemisch gebruik	12	0	0,0
Betalactamase-gevoelige penicillines	8	0	0,0
Betalactamase-resistente penicillines	19	0	0,0
Carbapenem-antibiotica	16	1	6,3
Cefalosporines van de eerste generatie	51	0	0,0
Cefalosporines van de tweede generatie	13	1	7,7
Cefalosporines van de derde generatie	81	7	8,6
Cefalosporines van de vierde generatie	0	0	0,0
Cefalosporines van de vijfde generatie	0	0	0,0
Combinaties van penicillines, waaronder beta-lactamase inhibitors	45	1	2,2
Combinaties van sulfonamides en trimethoprim, waaronder derivativen	28	1	3,6
Fluorochinolonen	39	3	7,7
Glycopeptiden	7	0	0,0
Imidazoolderivaten	15	0	0,0
Kortwerkende sulfonamiden	0	0	0,0
Lincosamiden	11	2	18,2
Macroliden	5	1	20,0
Middellangwerkende sulfonamiden	0	0	0,0
Monobactam-antibiotica	0	0	0,0
Overige antibacteriele middelen	13	0	0,0
Overige chinolonen	0	0	0,0
Penicillines met breed spectrum	40	0	0,0
Polymyxines	0	0	0,0
Rifampicines	1	0	0,0
SOD/SDD*	17	0	0,0
Steroïde antibacteriële middelen	0	0	0,0
Streptograminen	0	0	0,0
Tetracyclines	5	0	0,0
Trimethoprim en afgeleide verbindingen	0	0	0,0
Totaal	426	17	4,0

¹ Totaal aantal patiënten² Aantal patiënten per categorie³ Percentage patiënten per categorie

* SOD, selective oropharyngeal decontamination; SDD, selective digestive tract decontamination